

LIÑA 1. PROXECTOS DE IMPLANTACIÓN, AMPLIACIÓN OU MELLORA DA RECOLLIDA SEPARADA DE BIORRESIDUOS DESTINADOS A INSTALACIÓNS ESPECÍFICAS DE TRATAMENTO BIOLÓXICO (COMPOSTAXE E/OU DIXESTIÓN ANAEROBIA)

Actuacións cofinanciadas polo fondo europeo relativo ao Mecanismo de recuperación e resiliencia da UE no marco do Plan de recuperación, transformación e resiliencia, financiado pola Unión Europea-NextGenerationEU

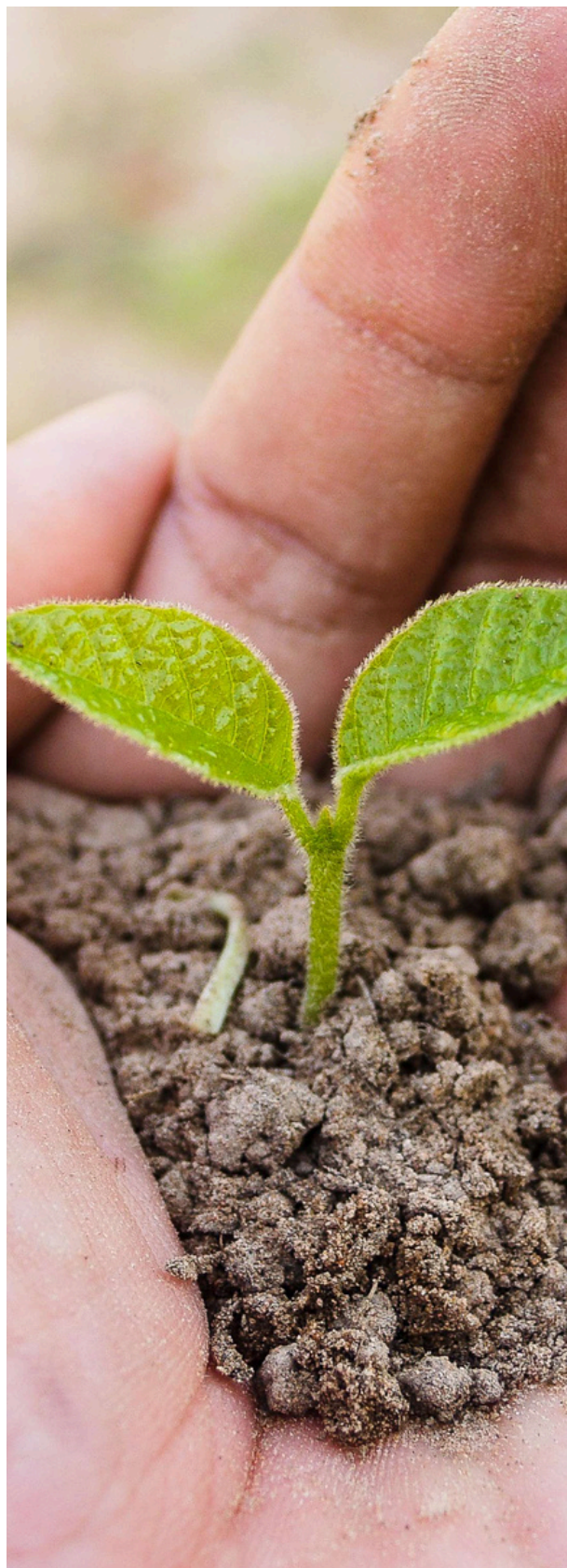
MANUAL DE COMPOSTAXE DOMÉSTICA

Consortio As Mariñas. Lugar de Bos-Naves O Carballal, 4. Guísamo. 15640 Bergondo
info@consorcioam.org. 981 784 704. www.consorcioam.org

ÍNDICE

1. Que é a compostaxe.
2. Que é o compost.
3. O composteiro.
4. Que podemos compostar.
5. Como empezar a compostar.
6. Posibles problemas e solucións.
7. Cando está listo o compost.

1. QUE É A COMPOSTAXE

Trátase dunha técnica sinxela coa que se controla e manexa o proceso biolóxico e natural mediante o cal pequenos seres vivos degradan os restos orgánicos procedentes do lixo doméstico, de restos de podas, céspede cortado ou outros residuos agrícolas, transformándoos nun fertilizante natural seguro e rico en nutrientes para o solo, que se coñece como COMPOST.

Esta técnica busca xerar e manter as condicións favorables de humidade, temperatura e aireación para que os microorganismos (fungos e bacterias) e outros pequenos animais (vermes, insectos,...) transformen estes restos orgánicos nun fertilizante hixiénico, homoxéneo e de alto valor para o cultivo e a xardinería.

A compostaxe é un proceso tradicional presente na agricultura dende hai centos de anos. Hoxe en día, con lixeiras melloras técnicas e novos desempeños de ferramentas ou recipientes, pódese desenvolver o proceso de compostaxe dun xeito máis controlado, sinxelo e evitando problemas de cheiros.

2. QUE É O COMPOST

O compost é o produto resultante do proceso da compostaxe, un material hixiénico e de aparencia semellante á terra do monte. É un fertilizante rico en substancias minerais e nutrientes, beneficioso para o crecemento vexetal e que podemos empregar na terra para mellorar as súas propiedades. É un produto estable e maduro que pode ser almacenado en sacos para ser empregado cando o precisemos.

Beneficios do compost:

- ***Mellora a estrutura do solo e a súa resistencia á erosión.***
- ***Achega elementos nutritivos precisos para o crecemento das plantas que, ao liberarse lentamente, supoñen unha achega continuada de nutrientes.***
- ***Aumenta a fauna do solo, especialmente de miñocas, que facilitan a aireación.***

3. O COMPOSTEIRO

O composteiro é un recipiente de plástico cen por cen reciclado e reciclable. O seu deseño permite a circulación do aire no interior, favorecendo a entrada dos microorganismos que transforman os residuos orgánicos en abono. Deste xeito regúlase a humidade e a temperatura no interior da pila, acadándose así as condicións óptimas para unha boa e rápida descomposición, sen cheiros nin moscas, nun periodo de entre seis e nove meses aproximadamente segundo a época do ano.

Outro aspecto importante é a ubicación, a cal debe de ser sempre en exterior, en contacto directo coa terra, de xeito que se facilite o intercambio de microorganismos, insectos e vermes. Compre evitar instalalo sobre cemento, baldosas ou outras superficies artificiais. Para evitar variacións bruscas de temperatura e humidade é convinte situalo nunha zona sombreada. A situación óptima será baixo unha árbore de folla caduca pois lle dará sombra no verán pero permitiralle recibir os raios de sol no inverno.

Antes de incorporar a materia orgánica ao composteiro é recomendable facer unha cama de restos de leñosos duns 15 cm. formada por restos de podas.

4. QUE PODEMOS COMPOSTAR

MATERIAIS QUE SE PODEN COMPOSTAR

- Restos de comida.
- Pousos do café.
- Restos de podas de árbores e arbustos (mellor triturados).
- Flores, herbas e restos de plantas.
- Follas.
- Restos de horta ou froita.
- Cinza de madeiras naturais.
- Cunchas (mellor trituradas).
- Panos de mesa, papel de cociña, cartón (sen tinta).
- Bolsas de infusións.

MATERIAIS QUE SE DEBEN ENGADIR CON PRECAUCIÓN

- *Restos de carne e peixe, en pequenas cantidades xa que poden provocar malos cheiros.*
- *Cartón sen tinta partido.*
- *Cinza de madeira sen tratar ou de carbón de grella.*
- *Produtos derivados do leite.*
- *Aceites ou graxas.*

MATERIAIS QUE **NON** SE DEBEN ENGADIR

- *Materiais que, aínda que sexan orgánicos, teñan substancias contaminantes.*
- *Residuos de plásticos, vidro, papel ou aluminio.*
- *Excrementos de animais.*
- *Revistas.*
- *Filtros de cigarros.*
- *Tecidos sintéticos.*
- *Cápsulas de café.*

---

5. COMO EMPEZAR A COMPOSTAR

Sobre a capa de material leñoso colocada na base do composteiro, engadimos unha capa de materiais vexetais e restos de cociña, canto mais triturados, mellor, para que a descomposición sexa máis áxil.

A continuación podemos ir engadindo capas de materia seca como ramas pequenas e follas secas para que a mezcla sexa homoxénea.

É importante voltear o contido cada 10-15 días para evitar problemas durante o proceso da compostaxe e permitir así a aireación necesaria para o bo desenvolvemento do proceso.

6. PROBLEMAS E SOLUCIÓNS

PROBLEMA	CAUSA	SOLUCIÓN
Moi húmedo	Exceso de auga	Engadir material seco (pallas, panos de mesa, serrín,...)
Moi seco	Falta de auga	Engadir material húmido (restos de froita, céspede,...)
Cheiros	Falta de aire. Exceso de auga. Residuos non recomendables	Voltear e remexer. Engadir material seco

PROBLEMA	CAUSA	SOLUCIÓN
Moitas moscas	Exceso de auga. Restos de comida sen tapar	Engadir material seco (pallas, panos de mesa, serrín,...)
Presenza de roedores	Residuos sen tapar	Remexer e mesturar ben. Cubrir con material seco.
Temperatura baixa	Pouco material. Falta de nitróxeno ou auga	Engadir material, sobre todo rico en nitróxeno
Temperatura alta	Pila demasiado grande	Voltear

7. CANDO ESTÁ LISTO O COMPOST

Cando alomenos xa transcorreran uns cinco meses da súa posta en marcha, pode ser o momento de ir sacando da parte inferior do composteiro o compost elaborado.

O compost maduro ten aspecto de terra de monte. Debe estar frío e non presentar nin auga nin vermes.

Unha vez extraído o compost pódese peneirar para extraer os materiais que poidesen quedar sen compostar e eliminar os elementos inorgánicos que poidesen entrar por erro no composteiro.

XUNTA
DE GALICIA

Financiado por
la Unión Europea
NextGenerationEU

LIÑA 1. PROXECTOS DE IMPLANTACIÓN, AMPLIACIÓN OU MELLORA DA RECOLLIDA SEPARADA DE BIORRESIDUOS DESTINADOS A INSTALACIÓNS ESPECÍFICAS DE TRATAMENTO BIOLÓXICO (COMPOSTAXE E/OU DIXESTIÓN ANAEROBIA)

Actuacións cofinanciadas polo fondo europeo relativo ao Mecanismo de recuperación e resiliencia da UE no marco do Plan de recuperación, transformación e resiliencia, financiado pola Unión Europea-NextGenerationEU

ORDE do 1 de xuño de 2023 pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión de axudas a entidades locais de Galicia para o financiamento de actuacións en materia de biorresiduos de competencia municipal, cofinanciadas polo fondo europeo relativo ao Mecanismo de recuperación e resiliencia da UE no marco do Plan de recuperación, transformación e resiliencia, financiado pola Unión Europea-NextGenerationEU, e se procede á súa convocatoria en réxime de concorrencia non competitiva para os anos 2023 e 2024 (código de procedemento MT975P). Diario Oficial de Galicia número 112 de 14 de xuño de 2023. Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda. Xunta de Galicia.